

ΠΑΙΔΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗ

Αναπληρώτρια καθηγήτρια

Τμήμα Νοσηλευτικής

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Παιδικά ατυχήματα

- Τα ατυχήματα αποτελούν ένα από τα κυριότερα προβλήματα Δημόσιας Υγείας.
- Στις αναπτυσσόμενες και βιομηχανικές χώρες αποτελούν μία από τις 5 πρώτες αιτίες θανάτου.
- Περίπου 5.8 εκατομμύρια άτομα πεθαίνουν κάθε χρόνο λόγω τραυματισμού από οποιαδήποτε αιτία.
- Στη χώρα μας οι θάνατοι από τραύματα και δηλητηριάσεις αποτελούν το 5% των αιτιών θανάτου.
- Τα τελευταία χρόνια η συμμετοχή των ατυχημάτων στη συνολική παιδική θνησιμότητα εμφανίζει πτωτική τάση.

Αίτια παιδικών ατυχημάτων

- Η ηλικία του παιδιού
- Ο βαθμός ωριμότητάς του
- Η μειωμένη αντιληπτική του ικανότητα
- Η αδυναμία εκτίμησης του κινδύνου
- Το ένστικτο προς μίμηση
- Η αυξημένη περιέργεια
- Η τάση για εξερεύνηση

Ηλικιακές ομάδες παιδιών και ατυχήματα

Προσχολική ηλικία

- Το παιδί έχει ανώριμη παράλογη και εγωκεντρική συμπεριφορά και εκτίθεται σε κινδύνους.

Σχολική ηλικία

- Η ανάγκη του παιδιού για αναγνώριση από τους γονείς και τους συνομηλίκους του το οδηγεί σε ριψοκίνδυνη συμπεριφορά.

Προεφηβεία και εφηβεία

- Η γοητεία που ασκεί η περιπέτεια και η άρνηση και αμφισβήτηση προσώπων και καταστάσεων σε συνδυασμό με την τάση για επικίνδυνη δράση ευνοούν την πρόκληση ατυχημάτων.

Χώροι ατυχημάτων

- Μέχρι την ηλικία των 4 ετών τα περισσότερα ατυχήματα συμβαίνουν στο σπίτι.
- Σε μεγαλύτερες ηλικίες συχνότερα είναι τα ατυχήματα στο σχολείο, στην παιδική χαρά, σε χώρους άσκησης, και γενικά σε χώρους εκτός σπιτιού.
- Μετά τον πρώτο χρόνο ζωής η συχνότητα των ατυχημάτων μεταξύ των αγοριών είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των κοριτσιών.

Ατυχήματα και περιβάλλον

- Τα περισσότερα ατυχήματα παιδιών παρατηρούνται σε οικογένειες με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό επίπεδο.

Αίτια:

- Ελλιπής πληροφόρηση, δυσμενείς συνθήκες ζωής

Εσωτερικοί χώροι

- Η διαρρύθμιση, η συντήρηση, η επίπλωση και η ακαταστασία συχνά ευθύνονται για την πρόκληση ενός ατυχήματος.
- Στις μονογονεϊκές οικογένειες η συχνότητα εμφάνισης των ατυχημάτων είναι μεγαλύτερη.

Είδη ατυχημάτων

1. Πτώσεις
2. Εγκαύματα
3. Ηλεκτροπληξία
4. Κοψίματα
5. Κατάποση ξένου σώματος
6. Δηλητηριάσεις
7. Πνιγμοί
8. Τραυματισμοί από όπλο ή από ζώα
9. Δαγκώματα
10. Τροχαία ατυχήματα

Είδη ατυχημάτων

Πτώσεις

- Παρατηρείται σε μεγαλύτερη συχνότητα σε χώρους όπως το σπίτι και το σχολείο.

Αίτια

- Ανεπαρκής επιτήρηση του παιδιού
- Ολισθηρά πατώματα και παπούτσια με φθαρμένες σόλες
- Παρουσία αντικειμένων στο πάτωμα και στους χώρους όπου το παιδί παίζει και κυκλοφορεί
- Μη τήρηση των προδιαγραφών ασφαλείας σε σκάλες, κιγκλιδώματα, παράθυρα και μπαλκόνια.
- *Το αποτέλεσμα της πτώσης είναι η πρόκληση κατάγματος, θλάσης, διαστρέμματος, διάσεισης, ανοιχτού τραύματος.*

Ακατάστατο δωμάτιο

Ακατάλληλοι παιδότοποι

Παπαδόπουλος, 2015)

Εγκαύματα

Ένα έγκαυμα μπορεί να προκληθεί από:

- Καυτά υγρά (π.χ. Νερό, λάδι, λουτρό)
- Ζεστά μέταλλα (π.χ. γυμνές λαβές σκευών κουζίνας, καυτές επιφάνειες).
- Χημικές ουσίες
- Φλόγα (σπίρτα, αναπτήρες, φωτιά).
- Ηλεκτρικό ρεύμα
- Υπεριώδη ακτινοβολία (ήλιος)

Εγκαύματα

Θερμικά εγκαύματα

Ηλεκτροπληξία

- Τα παιδιά κινδυνεύουν συνήθως από την επαφή με φθαρμένα καλώδια και ακάλυπτες πρίζες και τη διαρροή ρεύματος στην ώρα του μπάνιου.

Συνέπειες ηλεκτροπληξίας

- Καρδιολογικές επιπλοκές - καρδιακή ανακοπή
- Εγκαύματα
- Οξεία νεφρική ανεπάρκεια
- Νευρολογικές επιπλοκές.
- Καταστροφή δέρματος και μυών σε βαθμό που να επιβάλλεται ακρωτηριασμός του σκέλους.

Ηλεκτροπληξία

*Κατοικία τσιγγάνων. Εμφανής ο κίνδυνος από τα
ηλεκτρικά καλώδια.
(Παπαδόπουλος, 2015)*

Κοψίματα- Κατάποση ξένου σώματος

Κοψίματα

- Ευθύνονται αιχμηρά αντικείμενα (πχ. Ψαλίδια, μαχαίρια, σπασμένα γυαλιά και τζάμια, εργαλεία)

Κατάποση Ξένου σώματος- πνιγμονή

- Μικρά αντικείμενα (πχ. Κουμπιά, νομίσματα, εξαρτήματα από παιχνίδια, ξηροί καρποί) μπορεί κατά την κατάποση τους να προκαλέσουν απόφραξη στον λάρυγγα, στον οισοφάγο ή στο έντερο.
- Απόφραξη του ανώτερου αναπνευστικού συστήματος και ασφυξία μπορεί επίσης να προκληθεί από πλαστικές σακούλες, σχοινιά, κορδόνια, καλώδια.

Πνιγμός

- Ο πνιγμός οφείλεται στην είσοδο νερού στην αεροφόρο οδό και στην παρακώλυση της αναπνοής.
- Μπορεί να συμβεί στη θάλασσα ή σε άλλους χώρους όπου δραστηριοποιείται το παιδί (π.χ. Μπανιέρα, πισίνα, πηγάδια).
- Τα μικρά παιδιά πνίγονται σιωπηλά, χωρίς φωνές, ακόμα και σε νερό βάθους 40 εκατοστών.
- Γι' αυτό χρειάζονται συνεχή παρακολούθηση.

Δηλητηριάσεις

Αίτια

- Λήψη φαρμάκων
- Χημικά (π.χ. καθαριστικά, φυτοφάρμακα, εντομοκτόνα)
- Σχολικά είδη (πχ. γόμες, μαρκαδόροι, πλαστελίνες).
- Τροφική δηλητηρίαση μπορεί να προκληθεί από την κατανάλωση ακατάλληλων προς βρώση τροφίμων που διατίθενται από το κυλικείο του σχολείου.

Τραυματισμοί από ζώα

Τραυματισμοί από ζώα

- Δαγκώματα (πχ. σκύλοι, γάτες).
- Τσιμπήματα (πχ. σκορπιοί, αράχνες, φίδια)

Τραυματισμοί από όπλο

- Εκτυρσοκρότηση γεμάτου πυροβόλου όπλου.

Αιτίες ατυχημάτων με όπλα

- Περιέργεια, παιχνίδι, λάθος, αστεία, κυνήγι
- Καθαρισμός αστυνομικού όπλου
- Γιορτές

Δαγκώματα από κατοικίδια

Ατυχήματα στο σχολείο

- Συμβαίνουν κατά τη μετάβαση του παιδιού προς και την αποχώρησή του από το σχολείο.
- Το ποσοστό των ατυχημάτων στο σχολικό περιβάλλον είναι υψηλό και αντιπροσωπεύει το 10 έως 25% των τραυματισμών παιδιών και εφήβων.
- Παγκοσμίως 4 εκατομμύρια παιδιά τραυματίζονται ετησίως σε σχολικές εγκαταστάσεις.

Ατυχήματα στο σχολείο

1. Τροχαία ατυχήματα
2. Πυρκαγιές
3. Ηλεκτροπληξία
4. Τραυματισμοί από σπασμένα τζάμια
5. Ατυχήματα στους αθλητικούς χώρους
6. Ατυχήματα στο χώρο διαλείμματος
7. Ατυχήματα στο χώρο γύρω από το σχολείο
8. Ατυχήματα στις αίθουσες πειραμάτων
9. Ατυχήματα στο σχολικό λεωφορείο

Τροχαία ατυχήματα κατά την προσέλευση- αποχώρηση μαθητών

Ιδιαιτερότητες παιδιών στην κυκλοφορία:

- Έχουν μικρότερο οπτικό πεδίο από τους μεγάλους.
- Έχουν δική τους θεώρηση για την κυκλοφορία, που δεν την καταλαβαίνουν πάντα οι μεγάλοι.
- Ακούνε μεν, αλλά δύσκολα καταλαβαίνουν από που έρχεται ο θόρυβος για να προφυλαχθούν.
- Δεν μπορούν να εκτιμήσουν πόσο σοβαρός είναι ο κίνδυνος.
- Το αυτοκίνητο πρέπει να έρθει αρκετά κοντά για να το δουν όταν έρχεται από τα πλάγια.
- Πρώτη αιτία θανατηφόρων και σοβαρών ατυχημάτων σε παιδιά διεθνώς είναι το πέρασμα στο απέναντι πεζοδρόμιο.

Τροχαία ατυχήματα κατά την προσέλευση- αποχώρηση μαθητών

Ιδιαιτερότητες παιδιών στην κυκλοφορία:

- Τα παιδιά συγκεντρώνονται σε αυτό που είναι ενδιαφέρον (π.χ. μπάλα) και αδιαφορούν για την κυκλοφορία.
- Δεν μπορούν να εκτιμήσουν την ταχύτητα ενός αυτοκινήτου.
- Νομίζουν ότι το αυτοκίνητο τα έχει δει οπωσδήποτε.
- Οδηγούν επικίνδυνα το ποδήλατό τους.
- Νομίζουν ότι το αυτοκίνητο μπορεί να σταματήσει αμέσως.
- Βιάζονται να πάνε στο σχολείο (συνήθως έχουν αργήσει).
- Βιάζονται να πάνε στο σπίτι για να παίξουν.
- Σλόγκαν για οδηγούς: Όταν δεις μπάλα φρέναρε αμέσως γιατί σίγουρα θα ακολουθήσει ένα παιδί.

*Επικίνδυνη συγκέντρωση μαθητών έξω από την
είσοδο του σχολείου, σε δρόμο μεγάλης κυκλοφορίας.
(Παπαδόπουλος, 2015)*

*Ανέμελοι μαθητές σε δρόμο ταχείας κυκλοφορίας,
εντός του οδοστρώματος, 50 μέτρα από έξοδο
σχολείου. Ανύπαρκτη σήμανση. (Παπαδόπουλος, 2015)*

Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων στο σχολείο

- **Τροχαία σήμανση:** Προειδοποιητικές πινακίδες για το σχολείο και περιορισμό ταχύτητας σε όλους τους πλησίον δρόμους που οδηγούν στο σχολείο και ύπαρξη σχολικού τροχονόμου.
- **Προσβάσεις:** Θα πρέπει, σε συνεργασία με την Τροχαία, να γίνει ειδική ρύθμιση της κυκλοφορίας στην περιοχή του σχολείου προκειμένου οι δρόμοι γύρω από το σχολείο είναι ασφαλείς.
- **Διαβάσεις πεζών:** Ύπαρξη κάθετης σήμανσης (πινακίδων) και λευκής οριζόντιας σήμανσης στον δρόμο.

Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων στο σχολείο

- **Κάγκελα στην εξώπορτα:** Σκόπιμο εμπόδιο στο πεζοδρόμιο μπροστά από την εξώπορτα, ώστε οι μαθητές-μαθήτριες να μην μπορούν να βγουν τρέχοντας κατευθείαν στον δρόμο.
- Έλεγχος χώρου γύρω από το σχολείο διότι συχνά ενέχει σημαντική επικινδυνότητα (π.χ. υπό ανέγερση κτίριο, σιδηροδρομικές γραμμές).
- Μπουφάν και σακίδια με ανοικτά χρώματα. Με αυτά ο μαθητής είναι ευδιάκριτος και είναι το βασικότερο σημείο πρόληψης.
- Σε Γερμανία, Ολλανδία, και άλλα κράτη, εφοδιάζουν τα παιδιά των τριών πρώτων τάξεων Δημοτικού με φωσφορίζοντα γιλέκα ασφαλείας.

Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων στο σχολείο

- Σε απογευματινά σχολεία, χρειάζεται φακός στο χέρι του μαθητή.
- Χρωματιστά ρούχα και τσάντες.
- Έγκαιρη έγερση ώστε ο μαθητής να μην βιάζεται. Η βιασύνη αναστέλλει την προσοχή.
- Αναγνώριση και καθορισμός από τους γονείς του καταλληλότερου δρομολογίου και επισήμανση των επικίνδυνων σημείων.
- *Ο συντομότερος δρόμος μπορεί να μην είναι πάντα ο ασφαλέστερος.*

Παιδιά ιδιωτικού σχολείου φοράνε κίτρινα μπουφάν κατά την επίσκεψη σε μουσείο. (Παπαδόπουλος, 2015)

Πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων στο σχολείο

- Οι μπάλες δεν κρατιούνται στο χέρι αλλά σε δίχτυ.
- Όχι συσσώρευση μαθητών έξω από το σχολείο.
- Όταν υπάρχει σχολικός τροχονόμος, αναμονή στη διάβαση μέχρι να έλθει η στιγμή που θα θεωρήσει σωστή για να περάσουν οι μαθητές.
- Να γίνει συνειδητό ότι οι οδηγοί και οι μαθητές δεν λειτουργούν με πλήρη εγρήγορση το πρωί.

Κυκλοφοριακή διασφάλιση σχολικών συγκροτημάτων

- Με κάθετη σήμανση που προβλέπει η κάθε εθνική νομοθεσία τροχαίας κίνησης.
- Με οριζόντια σήμανση στο οδόστρωμα (Σχολείο - Ταχύτητα 30 χλμ.).
- Με κάθετη και οριζόντια (άσπρες λωρίδες) σήμανση των διαβάσεων πεζών.

*Παλλόμενο κίτρινο φως σε περιοχή σχολείου. Θα πρέπει να λειτουργεί μόνο στην περίοδο προσέλευσης και αποχώρησης μαθητών.
(Παπαδόπουλος, 2015)*

Πυρκαγιές στο σχολείο

Αίτια πρόκλησης πυρκαγιάς στο σχολείο

- Πειράματα σε εργαστηριακά μαθήματα.
- Αναμμένα τσιγάρα.
- Χρήση ηλεκτρικών συσκευών που δεν έχουν συντηρηθεί.
- Βραχυκυκλώματα.
- Εκρήξεις φιαλών αερίων θέρμανσης στα κυλικεία.
- Κακή επιτήρηση σε ανάγκη επισκευών (π.χ. οξυγονοκολλήσεις).
- Σκόπιμη ενέργεια.

Βασικά μέτρα πυρασφάλειας σχολείων

- Άμεση κατάσβεση πυρκαγιάς και έγκαιρη ειδοποίηση της πυροσβεστικής.
- Ύπαρξη δύο πυροσβεστήρων σε κάθε όροφο, σε εμφανή θέση, με γνώση της λειτουργίας τους και με ετήσιο έλεγχο.
- Ξεχωριστοί πυροσβεστήρες σε βιβλιοθήκες, κυλικείο, χώρους πειραμάτων φυσικής-χημείας, αποθήκες.
- Ενημέρωση διδακτικού προσωπικού σχετικά με τη χρήση των πυροσβεστήρων.
- Λήψη μέτρων για έγκαιρη και ασφαλή απομάκρυνση μαθητών και δασκάλων.
- Το τηλέφωνο της πυροσβεστικής να υπάρχει σε εμφανές σημείο σε κάθε τηλεφωνική συσκευή του σχολείου και σε κάθε πυροσβεστήρα.

Βασικά μέτρα πυρασφάλειας σχολείων

- Αποφυγή εύφλεκτων υλικών και αντικατάσταση με πιο ασφαλή στο χώρο του σχολείου.
- Ιδιαίτερη προσοχή στην τήρηση των κανόνων πυρασφάλειας στα λυόμενα σχολεία.
- Σε κάθε σχολείο θα πρέπει να εξασφαλιστεί η δυνατότητα εισόδου αυτοκινήτου της πυροσβεστικής.
- Χρησιμοποίηση επιβραδύνοντα την καύση υλικών κατά την κατασκευή του σχολείου.
- *Το 1989 ένα σχολείο είχε καεί μέσα σε 10 λεπτά λόγω της χρήσης εύφλεκτων υλικών στην κατασκευή.*
- Πόρτες: Να ανοίγουν προς τα έξω.

Κλεισμένη είσοδος στη σκάλα. (Παπαδόπουλος, 2015)

*Επικίνδυνη τοποθέτηση
παλιών αντικειμένων σε εξόδους διαφυγής.
(Παπαδόπουλος, 2015)*

Οι πυροσβεστήρες δεν πρέπει να είναι συγκεντρωμένοι σε ένα σημείο. (Παπαδόπουλος, 2015)

*Πάρα πολύ ψηλά τοποθετημένος πυροσβεστήρας.
(Γαπαδόπουλος, 2015)*

*Αισθητικά άψογο αποτέλεσμα, αλλά οι πυροσβεστή-
ρες είναι κλειδωμένοι και το κλειδί πρέπει σε περί-
πτωση ανάγκης να ανευρεθεί. (Παπαδόπουλος, 2005)*

Μέτρα πρόληψης ηλεκτροπληξίας

- Να υπάρχει γείωση στις πρίζες και να μην κρέμονται καλώδια.
- Οι πρίζες να βρίσκονται ψηλά και να έχουν καλύμματα ασφαλείας, ειδικά σε σχολεία που έχουν μικρούς σε ηλικία μαθητές.
- Οι μετατροπές στο ηλεκτρικό σύστημα να γίνονται από ειδικό αδειούχο ηλεκτρολόγο και χωρίς κακοτεχνίες.
- Να γίνεται έλεγχος καλωδίων συχνά και να αντικαθίστανται αμέσως τα φθαρμένα καλώδια.

Τζάμια σε σχολεία

- Αυξημένες αντοχές τζαμιών, ώστε πτώση αντικειμένου να μην οδηγήσει σε θραύση.
- Σε αίθουσες άθλησης (κλειστά γυμναστήρια), απαιτούνται τζάμια ασφαλείας με ιδιαίτερες προδιαγραφές, για ορισμένα αθλήματα (πχ χόκεϊ).
- Απαιτούνται προδιαγραφές καλής στήριξης και τοποθέτησης των τζαμιών.
- Τα ραγισμένα τζάμια να αντικαθίστανται αμέσως.

Πρόληψη ατυχημάτων σε αθλητικούς χώρους

Μπασκέτες

- Στέρεη στήριξη.
- Κόγχες καλυμμένες με λαστιχένιο περίβλημα.
- Αφρολέξ (πάχους μεγαλύτερου 5cm) γύρω από τη μεταλλική δοκό στήριξης.
- Όχι σκαλιά και αντικείμενα κοντά στη μπασκέτα (π.χ. κάδοι απορριμμάτων).

Ηλεκτρικά καλώδια πάνω από την μπασκέτα σε κλειστό γυμναστήριο σχολείου (Γαπαδόπουλος, 2015).

Προεξέχοντα συρματοσχοινα στη μπασκέτα. (Παπαδόπουλος, 2005).

*Επικίνδυνη η τοποθέτηση μονόζυγου κάτω από μπασκέτα
(Παπαδόπουλος, 2015).*

Πρόληψη ατυχημάτων σε αθλητικούς χώρους

Στρώματα γυμναστικής

- Η επιφάνεια προς το έδαφος να είναι αντιολισθητική.
- Να μη χρησιμοποιούνται στρώματα των οποίων το πάχος έχει μειωθεί από τη χρήση.
- Όταν χρησιμοποιούνται πολλά στρώματα για αύξηση της επιφάνειας, δεν πρέπει να δημιουργούνται επικίνδυνα κενά μεταξύ τους (σύνδεση με κουμπώματα).

Πρόληψη ατυχημάτων σε αθλητικούς χώρους

Έδαφος αθλητικών χώρων

- Έλεγχος επικίνδυνων σημείων για πτώση.
- Το παρκέ μπορεί να αποκτήσει τον επιθυμητό βαθμό αντιστοιχισθρότητας με κατάλληλα υλικά γυαλίσματος.
- Όλες οι οπές στο έδαφος να είναι καλυμμένες.
- Τακτικός έλεγχος για τυχόν αντικείμενα μέσα σε αυτές ή λιμνάζοντα νερά.
- Εάν το έδαφος είναι από ξύλο, να μην υπάρχουν ακίδες.
- Να υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση σε πυροσβεστικό όχημα.

Πρόληψη ατυχημάτων σε αθλητικούς χώρους

Τοίχοι-Στέγη κλειστού γυμναστηρίου

- Να μην υπάρχουν αιχμηρές προεξοχές κάτω από ύψος λιγότερο των 2 μέτρων.
- Να ελέγχεται η σταθερότητα των στερεωμένων αντικειμένων στους τοίχους (π.χ. μεγάφωνα, προβολείς).
- Οι γυάλινες επιφάνειες των γυμναστηρίων και οι καθρέφτες να είναι από τζάμι ασφαλείας.
- Κατάλληλη προστασία φωτισμού.
- Να υπάρχει προστατευτικό αφρολέξ σε πιθανά σημεία πρόσκρουσης σε τοίχο.
- Ελεύθεροι οδοί διαφυγής.

Ατυχήματα στο χώρο του διαλλείματος

- Νερά (π.χ. στάξιμο νερού από κλιματιστικό μηχάνημα).
- Ξηλωμένα ή χαλαρωμένα πλακάκια δαπέδου.
- Ελλειπής περίφραξη του σχολείου.
- Καλώδια στο έδαφος (ηλεκτρικά, τηλεφωνικά).
- Λυτά κορδόνια αθλητικών παπουτσιών.
- Πεταμένα υλικά και απορρίμματα στο προαύλιο.
- Οπές στο έδαφος που δεν έχουν καλυφθεί (π.χ. για στήριξη των δοκών βόλει).
- Φθαρμένα σκαλοπάτια.
- Ανυπαρξία διευκολύνσεων για άτομα με μειωμένη όραση.
- Επιθετικότητα μαθητών.

Επικίνδυνη και ανεπαρκής στήριξη ντεπόζιτου νερού πάνω από την αυλή σχολείου (Παπαδόπουλος, 2015).

Επικίνδυνο άνοιγμα (κίνδυνος πτώσης από ύψος 5μ) σε κάγκελα αυλής σχολείου (Παπαδόπουλος, 2015).

Ανασηκωμένα πλαστικά πλακάκια είναι συχνή αιτία πτώσης. (Παπαδόπουλος, 2015).

Σε σεισμό κίνδυνος πτώσης αγάλματος (Παπαδόπουλος, 2015).

*Συσσώρευση άχρηστων υλικών σε χώρο διαλλείματος-
Κίνδυνος τραυματισμών (Παπαδόπουλος, 2015)*

Πρόληψη ατυχημάτων στο χώρο του διαλείματος

- Διαχωρισμός διαφορετικών δραστηριοτήτων μαθητών.
- Διαφορετικοί χρόνοι διαλείματος για διαφορετικές ηλικίες.
- Φωτισμός κτιρίου με εξωτερικούς προβολείς.
- Τοποθέτηση αλεξικέραυνου στο σχολικό κτίριο.
- Κατασκευή παιδικών χαρών σε ορισμένα δημοτικά σχολεία με προδιαγραφές ασφαλείας.
- Ασφάλεια από τεχνικής πλευράς (πχ. μαλακό έδαφος).
- Τοποθέτηση μεγάλων αντικειμένων σε κατάλληλη θέση (π.χ. κάδοι σκουπιδιών).
- Όχι ύπαρξη μικροεμποδίων, (π.χ. χαλασμένες σχάρες όμβριων υδάτων, φθαρμένα σκαλοπάτια, ανοικτές οπές (π.χ. δοκών βόλει).

*Κατάλληλη μέθοδος παρεμπόδισης τσουλήθρας
(Παπαδόπουλος, 2015).*

Αίτια ατυχημάτων γύρω από το χώρο του σχολείου

- Οικοδομές και εκτεθειμένα υλικά
- Ανοικτά θεμέλια οικοδομών
- Κυκλοφορία μεγάλων φορτηγών λόγω της οικοδομής
- Πηγάδια
- Γεμάτες ή άδειες στέρνες νερού ή άλλων υλικών
- Πάρκιγκ με συχνές εισόδους και εξόδους οχημάτων
- Κατειλημμένα πεζοδρόμια (πχ. ζαχαροπλαστεία, καταστήματα)
- Ανασφαλείς παιδικές χαρές
- Εγκαταλειμμένες, ετοιμόρροπες κατοικίες
- Σιδηροδρομικές γραμμές στην περιοχή
- Εγκαταλελειμμένα ψυγεία όπου τα παιδιά αυτοπταγιδεύονται

Πρόληψη ατυχημάτων γύρω από το χώρο του σχολείου

- Έλεγχος του χώρου γύρω από το σχολείο από το διδακτικό προσωπικό.
- Διασφάλιση του χώρου από τον υπεύθυνο εργολάβο.
- Ενημέρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διασφάλιση των παιδικών χαρών.
- Ενημέρωση του ΟΣΕ για τη διασφάλιση των σιδηροδρομικών γραμμών.

Πρόληψη ατυχημάτων στις αίθουσες πειραμάτων

- Τήρηση μέτρων προστασίας για τα χρησιμοποιούμενα υλικά (πχ. Φύλαξη υλικών).
- Ρύθμιση χώρου σύμφωνα με τις υπάρχουσες προδιαγραφές.
- Μέτρα ατομικής προστασίας καθηγητή και μαθητών (πχ. γάντια, γυαλιά, ειδικές ποδιές).
- Ύπαρξη ντους ασφαλείας με άμεση προσβασιμότητα.
- Γνώση χρήσης των υλικών πυρόσβεσης.
- Καθορισμός οδών διαφυγής.
- Γνώση των κινδύνων του κάθε πειράματος.
- Γνώση Α΄ Βοηθειών από τους καθηγητές.
- Ύπαρξη λειτουργικού και ικανού φαρμακείου.

*Μη αποδεκτή εικόνα εργαστηρίου. Λείπουν παντελώς
προστατευτικά μέσα (γυαλιά, γάντια, προστασία
προσώπου, ντους νερού για μάτια. (Παπαδόπουλος, 2015)*

*Ντους ματιών (ο μαθητής σκύβει μεταξύ των δύο παροχών νερού και πατά με το πόδι διακόπτη) σε περίπτωση επαφής ματιών με χημικά υλικά.
(Παπαδόπουλος, 2015)*

Πρόληψη ατυχημάτων στο σχολικό λεωφορείο

Τεχνικά σημεία σχολικών λεωφορείων

- Καταλληλότητα οχήματος για μεταφορά μαθητών.
- Άρτια μηχανική κατάσταση αυτοκινήτου.
- Σωστός έντονος χρωματισμός (συνήθως κίτρινο χρώμα).
- Ειδικός καθρέπτης στο έξω μέρος του παρμπρίζ που να επιτρέπει τον οπτικό έλεγχο του χώρου μπροστά από το αυτοκίνητο.
- Εσωτερική ασφάλεια: ζώνες 3 σημείων ή ειδικά καθίσματα για μαθητές ύψους κάτω των 150cm.
- Όχι στενές πόρτες και ψηλά σκαλοπάτια.
- Σαφής καθορισμός παραθύρων εξόδου ανάγκης και ύπαρξης ειδικού σφυριού θραύσης τζαμιού.
- Τεχνικός κρατικός έλεγχος κάθε χρόνο.
- Εφοδιασμός με καλό ιατρικό φαρμακείο.
- Τήρηση του μέγιστου αριθμού μεταφερομένων.

Προϋποθέσεις πολυήμερων μαθητικών εκδρομών

- Ύπαρξη σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ καθηγητών και μαθητών.
- Ενημέρωση μαθητών για όλα τα μέτρα, την αναγκαιότητα τους και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.
- Ενημέρωση μαθητών σχετικά με τον κίνδυνο των αλκοολούχων ποτών.
- Ενεργή συμμετοχή των μαθητών στην πρόληψη των ατυχημάτων.
- Ανάπτυξη αλληλοβοήθειας μεταξύ των μαθητών.
- Εκπαίδευση διδακτικού προσωπικού στη διαχείριση μαθητών εκτός σχολείου.

Μαθητές με χρόνια προβλήματα υγείας

Η Δ/νση του σχολείου να φροντίζει ώστε:

- Να υπάρχει κατάλογος μαθητών (με έγκριση γονέων) με χρόνιες παθήσεις.
- Να υπάρχει σύντομο γραπτό ιατρικό ιστορικό του συγκεκριμένου μαθητή.
- Να αναγράφονται τα φάρμακα που πρέπει να λαμβάνει ο συγκεκριμένος μαθητής.
- Να είναι γνωστά τα τηλέφωνα των θεραπόντων ιατρών αυτών των μαθητών.
- Να συσταθεί στους γονείς να κατασκευάσουν μεταλλική ταυτότητα που θα κρεμιέται στο λαιμό του μαθητή με το όνομά του και το όνομα της πάθησής του.

Βιβλιογραφία

- Νεστορίδου Α. Σχολική Υγιεινή. Γ Έκδοση. Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ, Αθήνα 2022.
- Παπαδόπουλος Ι. Περισσότερη ασφάλεια στα σχολεία. 3η έκδοση. Αθήνα, Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε., 2015.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ